

Forebyggelse af hvidvask blandt unge

Supplerende materiale til minidokumentar om muldyr

Om materialet 3

Fakta om muldyr 4

Det er strafbart! 5

Om minidokumentaren 6

Forslag til fremgangsmåde 7

Refleksionsspørgsmål 8

Opsamling i plenum 9

Mere viden 10

Om materialet

Formål

Formålet med dette materiale er at forebygge, at unge bliver kriminelle muldvar.

Materialet har fokus på at belyse, hvordan unge vidende eller uvidende kan medvirke til at hvidvaske penge for kriminelle.

Minidokumentaren og det supplerende materiale skal skabe fælles drøftelser og refleksioner blandt de unge om, hvad et muldvar er, hvilken rolle muldvar spiller ift. IT-kriminalitet, og hvad de unge kan gøre for at undgå at blive muldvar og få en plet på straffeattesten.

Materialet skal desuden hjælpe de unge til at identificere situationer, hvor andre prøver at få dem til at medvirke til at hvidvaske penge.

Til underviseren

På de næste sider kan du som underviser læse fakta om muldvar, herunder hvad et muldvar er, hvad lovgivningen siger og hvilke forskellige måder, man kan blive rekrutteret som muldvar på. På side 6-8 gives en kort introduktion af minidokumentaren samt refleksionsspørgsmål, der kan danne rammen for en drøftelse blandt de unge på baggrund af filmen.

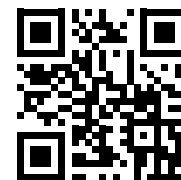
Anvendelse

DKR anbefaler, at materialet tages i brug, hvis man lokalt oplever problemer med, at unge bliver rekrutteret eller forsøgt rekrutteret som muldvar.

Målgruppen for materialet er elever i udskoling i grundskolen, efterskoler og ungdomsuddannelser.

Materialet kan også anvendes forebyggende og indgå som en del af et bredere forløb om digital sikkerhed, IT-kriminalitet eller unges økonomi. Det kan fx være i forbindelse med grundskolernes deltagelse i Pengeuge.

Læs mere om
Pengeuge

pengeuge.dk

Fakta om muldyr

Hvad er et muldyr?

Et muldyr er en person, der vidende eller uvidende stiller sin konto til rådighed for kriminelle, så de kan sløre de finansielle spor fra en kriminel handling. Nogle gange får muldyret et mindre pengebeløb af de kriminelle som tak for tjenesten.

Muldyraktivitet kan fx bestå i;

- at muldyret hæver kontanter i en hæveautomat, som svindlerne har overført til muldyrets konto fx via MobilePay.
- at muldyret lader svindlerne indsætte penge på sin konto, som efterfølgende skal overføres til andre konti.
- at muldyret giver svindlerne adgang til sin nemkonto eller opretter en ny bankkonto, så svindlerne selv kan foretage pengeoverførsler gennem muldyrets konto.

Hvor kommer pengene fra?

Pengene, som bliver hvidvasket, stammer fra kriminalitet. Det er typisk fra IT-kriminalitet så som identitetsmisbrug eller netbankindbrud. Hvis de kriminelle bagmænd har fået adgang til en persons kontooplysninger og MitID, kan

de overføre indestående i netbank til et eller flere muldyr, der hæver pengene til dem. Svindlen kan være knyttet til organiseret kriminalitet og i værste fald være forbundet til bandekriminalitet eller terrorfinansiering.

Hvilken rolle spiller muldyr?

Kriminelle vil forsøge at skjule det digitale pengespor fra fx IT-kriminalitet ved at overtale andre til at modtage de stjålne penge, som efterfølgende overføres videre til andre konti eller hævnes kontant. Typisk vil muldyret ikke være involveret i første led af svindelnummeret, hvor pengene stjæles af bagmændene.

Muldyr er derfor et nødvendigt led i hvidvask og grundlaget for, at den økonomiske IT-kriminalitet kan lykkes for de kriminelle bagmænd. Ofte bruger bagmændene mange forskellige muldyr, der overfører penge til hinanden. I takt med at pengene skifter hænder, udviskes pengesporet, så det ikke leder tilbage til bagmændene.

Det er typisk muldyrene, som politiet finder frem til først, når de efterforsker en svindelsag.

Kilde: Kender du et muldyr? Politiets vejledning til personer, der arbejder med unge i særlig risiko for at blive involveret i kriminalitet (2022)

Det er strafbart!

Som muldyr medvirker man til alvorlig økonomisk kriminalitet og risikerer bødestraf og/eller fængsel samt en plet på straffeattesten. Som muldyr kan man blive dømt efter følgende paragraffer:

§ 290

For hæleri straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, som uberettiget modtager eller skaffer sig eller andre del i udbytte, der er opnået ved en strafbar lovovertrædelse, og den, der uberettiget ved at skjule, opbevare, transportere, hjælpe til afhændelse eller på lignende måde efterfølgende virker til at sikre en anden udbyttet af en strafbar lovovertrædelse, medmindre forholdet er omfattet af § 290 a.

§ 290 a

For hvidvask straffes med bøde eller fængsel indtil 1 år og 6 måneder den, der konverterer eller overfører penge, som direkte eller indirekte er udbytte af en strafbar lovovertrædelse, for at skjule eller tilsløre den ulovlige oprindelse.

Eksempler på domme

20 dages betinget fængsel

En 16-årig mand blev idømt 20 dages betinget fængsel for hvidvask efter at have stillet sin konto til rådighed for kriminelle.

På hans konto blev der indsat 25.000 kroner, som efterfølgende blev hævet ad ti omgange.

Den unge mand tilstod i retten. Her forklarede han, at han følte sig truet til at udlevere kort og pinkode til nogle bekendte.

Dommen faldt i februar 2022.

6 måneders betinget fængsel

En 22-årig kvinde blev idømt 6 måneders betinget fængsel for hvidvask efter at have stillet sin konto til rådighed, samt hævet kontanter for kriminelle.

Den unge kvinde nægtede sig skyldig i retten, men havde tidligere overfor politiet erkendt sin rolle som muldyr.

Dommen faldt i april 2022.

Om mini-dokumentaren

Mød et muldyr

Da 18-årige Louis hjalp to fremmede med at hæve kontanter til en taxa, blev han uforvarende et kriminelt muldyr.

Louis, som går i gymnasiet, var i byen med nogle venner fra sin klasse, da nogle fyre kom hen til ham på gaden.

De to fyre fortalte, at de havde glemt deres kort, men skulle bruge penge til en taxa. Derfor bad de Louis om hjælp til at hæve penge, som de overførte til ham på MobilePay.

En uge efter ringede Louis' telefon fra et ukendt nummer. Det viste sig, at pengene som Louis hævede, var stjålet fra en anden mands konto kort forinden. De penge Louis havde hævet til de to fyre, stammede altså fra et tyveri, og Louis havde hjulpet med at hvidvaske de stjalne penge.

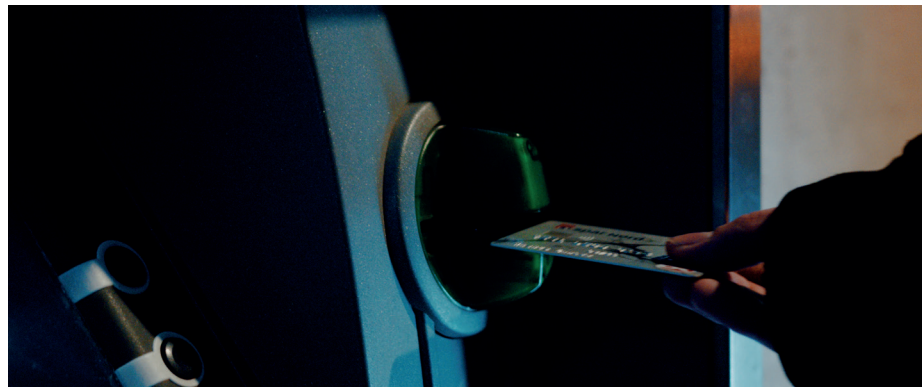
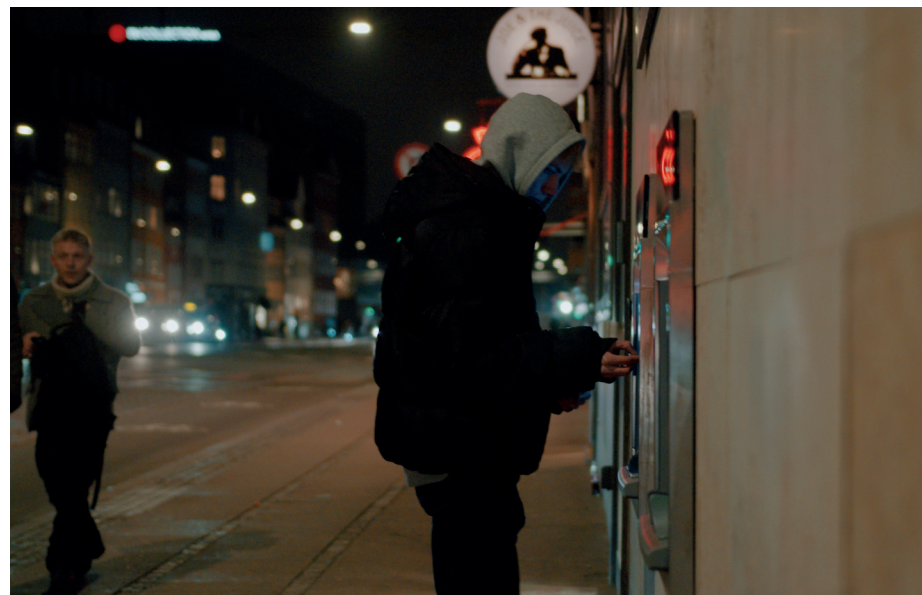
Filmen er en dokumentar og Louis optræder med sit rigtige navn.

Minidokumentar

Spilletid: 4 min.

Medvirkende: Louis, 18 år

Du finder
minidokumentaren her:
[https://www.youtube.com/
watch?v=QBqnXYkqQk0](https://www.youtube.com/watch?v=QBqnXYkqQk0)

Forslag til fremgangsmåde

1.

Start med at se minidokumentaren sammen med hele klassen

2.

Del herefter eleverne op i mindre grupper og udlevér et print af refleksionsspørgsmålene på side 8, som eleverne kan bruge til at tale om filmen

3.

Saml op i plenum med afsæt i de unges gruppedrøftelser

4.

Afslut med en fælles drøftelse af handlemuligheder

Opmærksomhedspunkter til underviseren

- At alle som udgangspunkt er hjælpsomme, hvis nogen kommer hen til en på gaden og beder om hjælp.
- Både unge og deres forældre betragter muldyr-handlingen som smårapserier, men konsekvenserne kan være alvorlige.

- At unge fristes af lettjente penge, men de kan ikke gennemskue konsekvenserne af deres handlinger.

I drøftelserne kan I bl.a. komme ind på:

- Hvad et muldyr er, og hvorfor det er ulovligt.
- At muldyr kan rekrutteres på forskellige måder, både online, på gaden og gennem venner og bekendte.
- At det er ulovligt at være muldyr, selvom man ikke ved, at pengene stammer fra kriminalitet. De fleste vil dog ikke blive straffet, hvis de kan bevise, at de har handlet i god tro.
- At selvom der er relativt få personer involveret i situationen i filmen, bruger de kriminelle ofte en kæde af forskellige muldyr for at sløre pengesporet og hvidvaske store beløb.
- At man som muldyr bl.a. er med til at understøtte, at der kan ske IT-kriminalitet, hvor uskyldige ofre får stjålet store pengebeløb.
- At det kan være svært at gennemskue, om en henvendelse på nettet er reel.

Refleksionsspørgsmål

Hvordan bliver man muldvar?

- Genkender I situationen, hvor en fremmed eller bekendt henvender sig og beder om hjælp til at hæve eller overføre penge?
- Har I selv oplevet, at nogle forsøgte at bruge jer som muldvar, enten via opslag på sociale medier eller ved at henvende sig på gaden?
- Louis bliver stoppet på gaden og overtalt til at hæve penge for kriminelle. Kender I til andre metoder, der bruges til at lokke folk til at blive muldvar?
- Har I set opslag på sociale medier, hvor nogen tilbyder, at man kan tjene hurtige penge, hvis man hjælper dem med at hæve eller overføre penge?

Bag om muldvarfænomenet

- Hvilke personer er med i filmen og hvordan møder de hinanden?
- Hvem får penge og hvem mister penge?
- Hvor tror I, pengene som bliver hvidvasket, kan stamme fra?
- Hvorfor tror I, at kriminelle har brug for muldvar?

Du finder
minidokumentaren her:
[https://www.youtube.com/
watch?v=QBqnXYkqQk0](https://www.youtube.com/watch?v=QBqnXYkqQk0)

Opsamling i plenum

Hvilke handlemuligheder har man?

Efter opsamlingen af grupperefleksionerne i plenum drøftes handlemuligheder med eleverne.

Spørg fx:

- Hvad ville I selv gøre, hvis I fx blev stoppet af en person på gaden, der vil have jer til at hjælpe med at hæve kontanter?
- Hvordan kan I sige fra på en god måde, hvis nogen beder jer om hjælp til at hæve penge?
- Er det sværere at sige fra, hvis det er en person, I kender?
- Hvilke gode tommelfingerregler kan I opstille, så man undgår at blive muldyr?
- Hvem kan I tale med af voksne, hvis I er bange for, at I har medvirket til hvidvask og gerne vil fortælle det til nogen?

DKR's råd

Bliver du kontaktet af fremmede, der vil gøre brug af din konto eller beder dig foretage kontanthævninger, råder vi dig til at sige nej.

Bliver du utryg ved situationen, kan du sige, at du skal nå en aftale, eller at du ikke har dit betalingskort på dig.

Politiet siger

Hvis man har været muldyr, kan det i nogle tilfælde give mening selv at gå til politiet. Det kan fx være en overvejelse, hvis muldypret ikke har været bevidst om, at han eller hun medvirkede til kriminalitet, bekymrer sig om at blive opdaget, eller har følt sig presset til at gennemføre transaktionen. Hvis muldypret vælger at gå til politiet, vil oplysningerne blive registreret, så muldyprets henvendelse og oplysninger dokumenteres.

Kilde: Kender du et muldypret? Politiets vejledning til personer, der arbejder med unge i særlig risiko for at blive involveret i kriminalitet (2022)

Mere viden

Hvis du vil læse mere om muldyr og hvidvask, kan du finde råd og eksempler på DKR's hjemmeside dkr.dk/muldyr

dkr.dk/muldyr

Politiet har desuden lavet en vejledning om muldyr, som er henvendt til fagfolk, der arbejder med kriminalitetstruede og sårbare unge: Kender du et muldyr? Politiets vejledning til personer, der arbejder med unge i særlig risiko for at blive involveret i kriminalitet (2022)

Politiets vejledning finder du også på DKR's hjemmeside her:

[dkr.dk/materialer/
it-kriminalitet/
kender-du-et-
muldyr](https://dkr.dk/materialer/it-kriminalitet/kender-du-et-muldyr)

